

Στις κάλπες σήμερα η βαθιά διχασμένη περιφέρεια της Καταλονίας

21/Δεκ/2017 08:49

Πάνω από 5,5 εκατ. Καταλανοί ψηφοφόροι καλούνται σήμερα να αναδείξουν το νέο τους Κοινοβούλιο, σε μία εκλογική αναμέτρηση που επιβλήθηκε από την κεντρική κυβέρνηση της Ισπανίας, έπειτα από τα γεγονότα που ακολούθησαν τη μονομερή διεξαγωγή του δημοψηφίσματος την 1η Οκτωβρίου για την ανεξαρτησία της αυτόνομης αυτής περιφέρειας από τον κρατικό κορμό της χώρας της Ιβηρικής.

Η σημερινή ημέρα δε θυμίζει σε τίποτα την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα που επικρατούσε τον Οκτώβριο κι η "κοινωνία μοιάζει να προσέρχεται στις κάλπες μουδιασμένη, ή τουλάχιστον συγκρατημένη", όπως τονίζει στο ΑΠΕ ο Ενρίκ Γκαλιέν, φοιτητής εργαζόμενος στο αεροδρόμιο της Βαρκελώνης. Φυσικά υπάρχουν οι σημαίες ένθεν και ένθεν (οι *esteladas* των Καταλανών, και η εθνική σημαία των άλλων), βεβαίως υπάρχει ο διχασμός, που εκφράζεται σε όλα τα επίπεδα, όμως η έσχατη σχάση στην καταλανική κοινωνία τώρα εκφράζεται πιο βουβά. Με την αστυνομία να έχει κατακλύσει τους δρόμους, αλλά και τα δημόσια κτήρια και διακριτικά να επιτηρεί τα πάντα, τους πολιτικούς αρχηγούς της πτέρυγας που επιθυμεί την ανεξαρτησία στη φυλακή, ή στην εξορία των Βρυξελλών, οι πολίτες επιλέγουν να εκφραστούν πιο προσεκτικά. Φανατισμένα μιν, αλλά χωρίς τις προηγούμενες ακρότητες --ιδίως οι νέοι, οι οποίοι εμφανίζονται στην συντριπτική πλειοψηφία τους να στηρίζουν την ανεξαρτησία.

Ο διχασμός στην κοινωνία της Καταλωνίας εντοπίζεται ακόμη κι ηλικιακά. Οι παλαιότεροι, που είτε έχουν βιώσει, ή έχουν προλάβει να γνωρίσουν στα νιάτα τους τη δικτατορία του Φράνκο, όπως κι οι νέοι, όπως ο Γκαλιέν, επιθυμούν να δουν την Καταλωνία ελεύθερο κράτος. Οι πολίτες που καλύπτουν το ηλικιακό φάσμα μεταξύ των 30-50 ετών, που έζησαν την ευημερία της ευρωπαϊκής πορείας, ή αποτελούν γόνους των εσωτερικών μεταναστών από άλλες περιοχές της Ισπανίας, που αναζήτησαν καλύτερη ζωή και δουλειά στην Καταλωνία, είναι πιο αδιάφοροι για την ανεξαρτησία, ή αντιτίθενται πλήρως σε αυτήν.

"Ημισή κυβέρνηση της Καταλωνίας βρίσκεται στη φυλακή, ή στην εξορία. Η ίδια η κήρυξη εκλογών, που αποτελεί αποκλειστικό προνόμιο του Προέδρου της Καταλωνίας, έγινε από τον Ισπανό πρωθυπουργό, μία ανώμαλη πράξη κατά παράβαση κάθε νομοθεσίας. Επιβλήθηκε τρομοκρατία εναντίον πολιτικών για να μην εκφράζουν τις ιδέες τους, λογοκρίθηκαν κι εκφοβίσθηκαν μέσα ενημέρωσης, ακόμη ακόμη απαγορεύθηκαν και τα χρώματα καθαυτά, όπως

το κίτρινο. Μπορεί να φαίνεται παράξενο, αλλά απαγορεύθηκε σε οποιοδήποτε μέλος των εφορευτικών επιτροπών στα εκλογικά τμήματα να φορούν ρούχα κίτρινου χρώματος, ή που παραπέμπουν σε κάποιο σύμβολο", τονίζει ο Τζάουμε Φορές Λιάσατ, στέλεχος της κεντρικής επιτροπής της Esquerra Republicana, του ιστορικά αποσχιστικού κεντροαριστερού κόμματος, που σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις αναμένεται να καταλάβει την πρώτη θέση.

"Το γεγονός ότι οι ηγέτες και πρώτοι στα αντίστοιχα ψηφοδέλτια των κομμάτων υπέρ της ανεξαρτησίας (ERC και PDeCat) βρίσκονται στη φυλακή, ή στην εξορία, περιορίζει σημαντικά την δυνατότητά τους να συμμετέχουν στην προεκλογική διαδικασία, να επικοινωνούν, ή να μιλούν στην εκστρατεία--ιδίως για τον ηγέτη της Esquerra Οριόλ Τζουνκέρας, ο οποίος δύναται να επικοινωνεί με τον έξω κόσμο μόνο δύο φορές την εβδομάδα και μόνο γραπτώς", τονίζει ο ίδιος στο ΑΠΕ.

Μολαταύτα, και τότε, αλλά και τώρα, οι Καταλανοί ψηφοφόροι--που είτε αισθάνονται ξεχωριστοί από την ισπανική τους ιθαγένεια, είτε όχι--καλούνται να αποφασίσουν μέσω μίας μονομερώς αποφασισμένης διαδικασίας. Γιατί και το τωρινό δημοψήφισμα, και οι σημερινές εκλογές, αποφασίσθηκαν και στις δύο περιπτώσεις υπό το πρίσμα μίας ερμηνείας πέρα της Συνταγματικής αρχής, που έθεσε με ένταση τη διαφορά ανάμεσα στην ισχύ της νομιμότητας και στην υπερτέρηση της νομιμοποίησης. Και στις δύο περιπτώσεις, αναμετρήθηκαν οι 'σκληροπυρηνικοί' και η απολυταρχία τους, της Καταλανικής συγκυβέρνησης σε τοπικό, και της Ισπανικής κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο. Τόσο στην περίπτωση του δημοψηφίσματος, όσο και στην τωρινή συγκυρία της εποπτείας από τη Μαδρίτη και των επιβεβλημένων εκλογών, υπό την πίεση ενός ιδιότυπου 'κράτους εξαίρεσης' και οικονομικής ασφυξίας, οι μετριοπαθείς φωνές, όπως εκείνων που ανέπεμπαν προσωπικότητες όπως η δήμαρχος της Βαρκελώνης Άντας Κολάου.

"Ορισμένοι αποδίδουν τα φτωχά αποτελέσματα που προοιωνίζονται για την παράταξη Catalunya en Comú στην πολιτική συγκυρία και την πόλωση που έχει δημιουργηθεί γύρω από το Procés. Μάλιστα υπενθυμίζουν κάποιες στιγμές την εμπειρία του Γκασπάρ Λιαμαθάρες, της Izquierda Unida (Ενωμένης Αριστεράς) που έριχνε το φτάξιμο στο 'δικομματικό τσουνάμι' για τα θλιβερά εκλογικά του αποτελέσματα", τονίζει σχετικά ο Αντόνιο Γκόμεθ Βιλιάρ, καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Παν/μιο της Βαρκελώνης και στέλεχος των En Comú Podem. "Το πρόβλημα εντοπίζεται στο ότι το κόμμα θέλει να καταλάβει μία κεντρική θέση που θα διέπεται από μία θετική αντίληψη για την πολιτική και τη λογική του 'ούτε Άρθρο 155 (για την περιστολή των ελευθεριών μίας περιφέρειας), ούτε ανεξαρτησία'. Μία θέση που κάνει το CeC να τηρεί ίσες αποστάσεις από τους δύο ακραίους πόλους αναφοράς στην Καταλωνία", τονίζει ο ίδιος.

Υπό το πρίσμα του ιδιότυπου τούτου κράτους εξαίρεσης, "η προεκλογική εκστρατεία είχε περισσότερη ένταση από οποιαδήποτε άλλη στο παρελθόν. Δεν παρέκλινε σε καμία περίπτωση στη βία (μολονότι παρεισέφρυσαν στις προεκλογικές εκδηλώσεις ομάδες της εθνικιστικής ισπανικής ακροδεξιάς που προσπάθησαν να τρομοκρατήσουν", τονίζει ο Φορές Λιάσατ.

Όπως τονίζει στο ΑΠΕ ο Ιταλός ερευνητής του Ινστιτούτου Σύγχρονης Ιστορίας του Νέου Πανεπιστημίου της Λισαβόνας και καθηγητής του Αυτόνομου Πανεπιστημίου της Βαρκελώνης

Στίβεν Φόρτι, που ζει και διδάσκει στην πρωτεύουσα της Καταλωνίας, " διαπιστώνεται κατά κύριο λόγο μία κόπωση στην κοινωνία, σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα με το τι θα συμβεί από τις 22 Δεκεμβρίου και μετά στην περιοχή. Κυριαρχεί μεγάλη αναμονή αναφορικά με τα αποτελέσματα αυτών των εκλογών, που το δίχως άλλο μπορούν να χαρακτηρισθούν ως "εξαιρετικές" (για να κάνουμε λογοπαίγνιο και με την κατάσταση εξαίρεσης στην περιοχή ΣΤΣ)".

Στηχθεσινή 'νεκρή' ημέρα πριν τις εκλογές, οπότε τα κόμματα απαγορεύεται να κάνουν εκδηλώσεις και οι πολιτικοί αρχηγοί τους δηλώσεις, η μόνη δημοσκόπηση που δημοσιεύθηκε ήταν εκείνη που φιλοξενούσε το *Periodic de Andorra*, που έφερε την *Esquerra Republicana de Catalunya* και τους *Ciutadans* να δίνουν μάχη για την πρωτοκαθεδρία και να αναδεικνύονται οι επικρατέστερες δυνάμεις στα δύο στρατόπεδα, καταλύοντας τον ιστορικό διπολισμό των Συντηρητικών του *PDeCat*, κληρονόμων της *Convergencia i Unió*, που για πάνω από 25 χρόνια διοίκησε την περιοχή στην μετα-Φράνκο εποχή και των Σοσιαλιστών του *PSC*, που μόνο μετά το δημοψήφισμα έχουν αρχίσει να ανακάμπτουν και πιθανώς να αναδειχθούν σε ρυθμιστική δύναμη—μέχρι που ο ηγέτης τους Μικέλ Ισέτα, να τρέφει ελπίδες ότι σε μία μετεκλογική παρτίδα συνασπισμών μπορεί να γίνει ο επόμενος πρόεδρος της Καταλωνίας. Πάντως, όλα τα αποτελέσματα των σφυγμομετρήσεων δείχνουν πως κανένα από τα κόμματα δεν κατορθώνει να εξασφαλίσει την αυτοδυναμία των 68 εδρών που απαιτούνται.

"Παράτην κατάσταση καταστολής, η πλειονότητα των δημοσκοπήσεων δείχνει πως η ERC θα είναι μετά 38 χρόνια η πολιτική δύναμη με τις περισσότερες ψήφους", παρ' όλο "που για πρώτη φορά στη 'δημοκρατική' Ευρώπη, ο αρχηγός μίας πολιτικής δύναμης που έχει κερδίσει τις εκλογές θα βρίσκεται στη φυλακή για την ιδεολογία του. Μοιάζει αφάνταστο, όμως από αύριο 22 Δεκεμβρίου μπορεί να είναι αλήθεια", τονίζει ο Φορές Λιάσατ, που αναμένει ότι τα τρία κόμματα που στηρίζουν το *Procés* (τη διαδικασία) της ανεξαρτησίας (ERC, *PDeCAT* και οι αντικαπιταλιστές της *CUP*) θα "κατορθώσουν να εξασφαλίσουν την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή", προσθέτει το στέλεχος της ERC.

"Οι δημοσκοπήσεις δεν καταφέρνουν να προσφέρουν σαφείς απαντήσεις για τα πιθανά μετεκλογικά σενάρια. Η βάση των προασπιστών της ανεξαρτησίας συνεχίζει τις κινητοποιήσεις της, μολονότι υπαρκτός είναι ο κίνδυνος πολύς κόσμος να μείνει στο σπίτι του και να μην ψηφίσει. Υπάρχουν πολλοί που δηλώνουν την απογοήτευσή τους μετά την παταγώδη αποτυχία της μονομερούς διακήρυξης της ανεξαρτησίας. Αλλά το τι θα συμβεί απομένει να το δούμε σε λίγες ώρες" τονίζει ο Φόρτι, που φυσικά βλέπει τα πράγματα από απόσταση.

"Είναι αξιοσημείωτη η εκλογική άνοδος των *Ciudadanos*, ενός πολιτικού κόμματος νεοφιλελεύθερης κοπής και ακραίας εθνικιστικής Ισπανοκεντρικής ιδεολογίας, που απορροφά τις ψήφους του παλαιού Λαϊκού Κόμματος (*PP*), το οποίο μολονότι κυβερνά στην Ισπανία στην Καταλωνία δεν έχει εκλογικό βάρος κι ενδέχεται να μείνει τελευταίο σε έδρες απ' όλα τα κόμματα που συμμετέχουν στο Κοινοβούλιο", τονίζει ο Φορές Λιάσατ.

Αντίστοιχα και ο Φόρτι διαπιστώνει τη μεγάλη κινητοποίηση των δυνάμεων που δεν επιθυμούν ανεξαρτησία, "ιδίως στην μείζονα περιοχή της Βαρκελώνης, όπου κατά κύριο λόγο διαμένουν

εργατικές οικογένειες απ' όλη την Ισπανία που μετοίκησαν εκεί στις δεκαετίες μεταξύ 50-70 αναζητώντας εργασία. Μεγάλο ενδιαφέρον θα έχει επίσης να δούμε πόσο θα κυμανθεί η συμμετοχή στις εκλογές, η οποία ενδέχεται να ξεπεράσει το 80%".

"Είναι σαφές ότι το πλαίσιο των εκλογών είναι πολύ δύσκολο, όμως πιστεύω πως κοιτάζουμε το δέντρο και δεν βλέπουμε το δάσος. Εκείνο που διαφοροποιεί, κατ' εμέ την Catalunya en Comú-Rodem από την Bcomú στις δημοτικές εκλογές και την En Comu Podem στις περιφερειακές, είναι η απώλεια της ενέργειας των λαϊκών στρωμάτων που είχαν επιτρέψει τα προηγούμενα νικηφόρα αποτελέσματα της παράταξης", τονίζει από την πλευρά του ο Αντόνιο Γκόμεθ Βιλιάρ, αναφορικά με το ενδεχόμενο το κόμμα του να αποκομίσει πενιχρά αποτελέσματα.

Το βέβαιο είναι, όπως τονίζει ο Φόρτι, πως "η καταλανική κοινωνία είναι ακραίως διχασμένη, όσο δεν ήταν ποτέ στο παρελθόν κι αυτό είναι εμφανές μέσα στις ίδιες τις οικογένειες, μεταξύ των φίλων, μέσα στους τόπους εργασίας. Η κύρια επίπτωση του Procés της ανεξαρτησίας είναι το τέλος της συναίνεσης στην Καταλωνία. Ο εμφανής κίνδυνος που αναδύεται είναι η πιθανότητα να υπάρξει μία βαθιά ρήξη στην κοινωνία: κάτι που για να γεφυρωθεί θα χρειασθούν πολλά χρόνια".

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)